

Emmeloord, 26 februari 2019.

Onderwerp

beleidskader zonneweides

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

1. Instemmen met het beleidskader 'Zon in de polder', gebiedsgericht beleidskader voor zonneweides.
2. Besluiten en initiatieven voor zonneweides buiten het windmolengebied, glastuinbouwgebied en het gebied NLR/Waterloopbos voorbehouden aan de raad.
3. Het beleidskader ter inzage leggen als zijnde ontwerp structuurvisie Zonneweides.

Doelstelling

De doelstelling voor het zonneweidebeleid is het bieden van ruimte voor het realiseren van zonneweides. Daarbij maken we een zorgvuldige afweging tussen duurzaamheidsambities, economische en maatschappelijke belangen en landschappelijke inpassing. Het beleidskader leidt tot een uitwerking van de structuurvisie in gebieden waar zonneweides wenselijk zijn en een herziening van de structuurvisie voor gebieden die niet geschikt zijn voor zonneweides.

Inleiding

Op 1 oktober 2018 heeft de gemeenteraad het plan van aanpak zonneweides vastgesteld. Na een ambtelijke en bestuurlijke verkenning hebben we op 11 december 2018 een bijeenkomst gehad waarbij de inwoners van de Noordoostpolder uitgenodigd zijn om mee te denken over kansen voor zonneweides. Daarnaast zijn het afgelopen jaar veel initiatieven bij de gemeente binnenkomen en hebben hierover gesprekken plaatsgevonden. Ook is gesproken met partijen als Tennet en Liander, Waterschap, provincie, Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijf en de dorpsbelangen via het 10-dorpenoverleg. Op basis van al deze bevindingen is dit beleidskader opgesteld.

Argumenten

1.1 *Het beleidskader geeft duidelijkheid over waar en onder welke voorwaarden zonneweides kunnen worden gerealiseerd*

De veelheid aan initiatieven voor het realiseren van zonneweides maakt het noodzakelijk om als gemeente na te denken over ruimtelijke kaders, participatie en onze rol daarin als lokale overheid.

Aan de hand van ruimtelijke principes en uitgangspunten is een kansenkaart opgesteld. De kansenkaart geeft aan in welke gebieden we het wenselijk vinden om de mogelijkheden met het gebied verder te verkennen in de vorm van een gebiedsproces en in welke gebieden niet. Naast algemene inrichtingsprincipes wordt het ruimtelijk kader per deelgebied geschetst.

Voor een eerlijke verdeling van mogelijkheden om iedereen mee te laten doen in de energietransitie, vindt de gemeente het van belang dat bij de ontwikkeling van zonneweides mogelijkheden voor participatie aan inwoners en bedrijven worden geboden. In het beleidskader wordt dit verder uitgewerkt.

2.1 Vooruitlopend op de vaststelling van de structuurvisie zullen in de gebieden waar zonneweides niet wenselijk zijn aanvragen worden geweigerd

Voor het bodemdalingsgebied zal op korte termijn (2019) nader onderzoek plaatsvinden. Naar aanleiding van dat nader onderzoek zal door de raad besloten worden of en op welke termijn tot ontwikkeling van zonneweides kan worden overgegaan. Wanneer vanuit een dorp een goed initiatief wordt voorgelegd, zal de raad een principebeslissing nemen over het vervolg.

3.1 Voor gebieden waar de gemeente zonneweides niet wenselijk vindt zal een herziening van de structuurvisie nodig zijn om de ruimte die nu in de structuurvisie zit, gemotiveerd te beperken.

Nadat de raad heeft ingestemd met de uitgangspunten uit deze kaderstellende nota zullen deze uitgangspunten als ontwerp-partiële herziening van de structuurvisie (in het vervolg genaamd Structuurvisie Zonneweides) ter inzage worden gelegd. De periode van ter inzage legging zal 6 weken bedragen waarbij een ieder in de gelegenheid wordt gesteld om zienswijzen in te dienen. Deze zienswijzen zullen worden betrokken bij de uiteindelijke vaststelling in de raad. Naar verwachting zal deze procedure in de tweede helft van 2019 worden doorlopen.

3.2 Een (herziening van een) structuurvisie dient conform de Algemene wet bestuursrecht voor een ieder ter inzage te worden gelegd, alvorens deze wordt vastgesteld door de gemeenteraad

Een structuurvisie is vormvrij en heeft geen directe juridische doorwerking. Wel geeft het de gemeente de gelegenheid om ambities en uitgangspunten te benoemen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen.

Kanttekeningen

1.1 Niet elk initiatief kan gerealiseerd worden

De voorgestelde werkwijze leidt onvermijdelijk tot initiatieven die niet gerealiseerd zullen gaan worden. We kiezen voor prioriteit op dak en een focus op het windmolengebied. Ook kan het zijn dat uit een gebiedsproces blijkt dat realisatie geen kans heeft en worden initiatieven alsnog niet gerealiseerd.

1.2 Inzet van landbouwgronden is gegeven de doelstelling onvermijdelijk maar wel beheersbaar, marginaal en tijdelijk.

Op basis van de opgave is het onvermijdelijk om landbouwgronden in te zetten ten behoeve van de energietransitie. De prioriteit ligt bij de realisatie van zon op dak. En daarnaast is nog ca 600 ha zonneweide benodigd om energieneutraal te zijn in 2030.

Met de voorgestelde focus op het windmolengebied beperken we het gebruik van landbouwgrond elders in de polder. Een voorwaarde voor de realisatie van grondgebonden zon is dat de ingezette gronden na 25 jaren in principe terugkeren naar de oorspronkelijke functie, conform het vereiste in de provinciale Structuurvisie Zon.

1.3 De ontwikkelingen rondom zonneweides gaan in een rap tempo en brengen enige onzekerheden met zich mee

Uit de gebiedsprocessen zullen kritische zaken duidelijker worden zoals de beschikbare capaciteit op het net, de afhankelijkheid van SDE-subsidies en de veranderingen daarin, de landelijke ontwikkelingen aan de energietafels, de regionale energiestrategie en de bereidheid van Rijksvastgoedbedrijf om onder de windmolens tot een integrale zonneweideontwikkeling te komen.

1.4 De provincie stelt nu eerst 500 ha beschikbaar op landbouwgrond voor de gehele provincie, onduidelijk is nog hoeveel hectaren daarna beschikbaar komen en onder welke voorwaarden.

De provincie wordt bij ieder gebiedsproces betrokken. Daarnaast zal bij een concrete aanvraag het gebruikelijke vooroverleg plaatsvinden. Ook wordt in een regulier overleg zowel ambtelijk als bestuurlijk de snelheid van uitgifte van de eerste 500 hectare gemonitord.

Planning/uitvoering

Fasering

Eerst werken we in het deelgebied Noordermeerdijk, via een gebiedsproces met betrokken partijen, aan een integraal en samenhangende zonneweideontwikkeling. De andere deelgebieden onder de windmolens volgen daarna.

Daarnaast kunnen ook ontwikkelingen in het glastuinbouwgebied en de omgeving NLR/Waterloopbos via een gebiedsproces van start gaan. Nabij Emmeloord zullen voorlopig geen initiatieven mogelijk zijn.

Verder zal dit jaar een nader onderzoek worden gedaan naar mogelijkheden voor zonneweides in het bodemdalingsgebied.

Ook wordt het duurzaamheidsfonds de komende periode verder uitgewerkt.

Evaluatie

In 2020 zal een eerste evaluatie van het zonnebeleid plaatsvinden. Er zullen dan nog niet veel zonneweides gerealiseerd zijn. Wel zal geëvalueerd worden hoe tijdens de gebiedsprocessen de beleidskaders werkbaar zijn. In deze evaluatie worden de Regionale Energie Strategie en de afstemming met andere gemeenten over de stand van zaken rondom de eerste 500 ha, betrokken.

Bijlagen

Beleidskader zonneweides, 'Zon in de Polder'.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 februari 2019, no. 19.0000519;

B E S L U I T:

1. In te stemmen met het beleidskader 'Zon in de polder', gebiedsgericht beleidskader voor zonneweides.
2. Besluiten en initiatieven voor zonneweides buiten het windmolengebied, glastuinbouwgebied en het gebied NLR/Waterloopbos voor te behouden aan de raad.
3. Het beleidskader ter inzage te leggen als zijnde ontwerp structuurvisie Zonneweides.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 april 2019.

De griffier,

de voorzitter,